

Briuselis, 2020 07 16
COM(2020) 319 final

2020/0142 (APP)

Pasiūlymas

TARYBOS SPRENDIMAS

kuriuo iš dalies keičiamas Sprendimas 2003/76/EB, numatantis būtinas prie Europos bendrijos steigimo sutarties pridėto Protokolo dėl EAPB sutarties galiojimo pabaigos finansinių padarinių ir dėl Anglijų ir plieno mokslinių tyrimų fondo įgyvendinimo priemonės

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

• Pasiūlymo pagrindimas ir tikslai

2016 m. spalio 4 d. ratifikavusi Paryžiaus susitarimą, Europos Sąjunga įsipareigojo prisidėti siekiant, kad pasaulio temperatūra pakiltų gerokai mažiau nei 2 °C, ir stengtis, kad ji nepakiltų daugiau nei 1,5 °C. Laikydamosi šio tarptautinio įsipareigojimo, ES kartu su savo valstybėmis narėmis susitarė nustatyti didelio užmojo tikslus iki 2050 m. išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį sumažinti 80–95 proc., o iki 2030 m. – 40 proc.

2018 m. lapkričio mėn. Komisija pristatė 2050 m. strateginę klestinčios, modernios ir konkurencingos neutralizuoto poveikio klimatui Europos ekonomikos ateities viziją „Švari mūsų visų planeta“¹. Reaguodama į Europos Parlamento ir Europos Vadovų Tarybos raginimus, Komisija savo komunikate pateikė tam tikrų priemonių, be kita ko, nurodė svarstysianti, kaip likviduojamos Europos anglių ir plieno bendrijos išteklių galėtų padėti remti proveržio technologijas anglies dioksido beveik neišskiriančios plieno gamybos srityje.

Remdamasi šia ateities vizija, Komisija 2019 m. gruodžio mėn. paskelbė Komunikatą dėl Europos žaliojo kurso². Vardydama priemones, kurių ketinama imtis, Komisija plieno sektoriaus priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimą nurodė kaip vieną iš politinės darbotvarkės prioritetų, be to, įsipareigojo svarstyti, ar galima pasinaudoti dalimi likviduojamos Europos anglių ir plieno bendrijos finansavimo, kad iki 2030 m. būtų remiami plieno gamybos procesai, kuriems vykstant beveik neišsiskiria anglies dioksidas. Ateinančiais dešimtmečiais Europai reikės 175–290 mlrd. EUR papildomų investicijų per metus. Šiomis aplinkybėmis Komisija Žaliojo kurso investicijų plane siūlo peržiūrėti Anglių ir plieno mokslinių tyrimų fondo teisinį pagrindą, kad būtų sukurta paskatų nukreipti privatų kapitalą į žaliuosius projektus.

Anglių ir plieno mokslinių tyrimų fondo (APMTF) mokslinių tyrimų programa yra ES finansavimo programa, pagal kurią finansuojami anglių ir plieno sektoriuose vykdomi mokslinių tyrimų projektai. APMTF turi savo teisinį pagrindą, nesusijusį su daugiamete finansine programa. 2002 m. nustojus galioti Europos anglių ir plieno bendrijos (EAPB) sutarčiai, valstybės narės, laikydamosi prie ES sutarčių pridėto Protokolo Nr. 37, įsteigė naują Anglių ir plieno mokslinių tyrimų fondą (APMTF), kad jis tęstų Europos anglių ir plieno bendrijos anglių ir plieno mokslinių tyrimų ir techninės plėtros programas. Pagal APMTF mokslinių tyrimų programą su anglimis ir plienu susijusiems sektoriams kasmet buvo skiriama maždaug 40 mln. EUR moksliniams tyrimams ir inovacijų diegimui numatytų lėšų (anglių sektoriui – 27,2 proc., plieno sektoriui – 72,8 proc.) ir sutelkiami visos Europos Sąjungos pramonės sektorių partneriai, MVI, geriausi mokslinių tyrimų centrai ir universitetai, kad būtų plėtojamos žinios ir skatinamos inovacijos. Pagal Protokolo Nr. 37 1 straipsnio 2 dalį fondo veikla finansuojama iš pajamų, gaunamų iš likviduojamos EAPB turto. Siekiant kuo labiau sumažinti mokslinių tyrimų finansavimo svyravimus, kurių gali atsirasti dėl pokyčių finansų rinkose, taikomas išlyginimo metodas. Vis dėlto, sumenkus iš turto valdymo gaunamoms pajamoms, įplaukų į APMTF biudžetą iš grynųjų pajamų ir pagal

¹ COM/2018/773 *final*, Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Europos Vadovų Tarybai, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui, Regionų komitetui ir Europos investicijų bankui. Švari mūsų visų planeta. Strateginė klestinčios, modernios ir konkurencingos neutralizuoto poveikio klimatui Europos ekonomikos ateities vizija (2018 11 28).

² COM(2019) 640 *final*, Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Europos Vadovų Tarybai, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui. Europos žaliasis kursas (2019 12 11).

išlyginimo mechanizmą sumažėjo nuo 42 mln. EUR 2017 m. iki 12 mln. EUR 2019 m. 2017 m. Komisija pasiūlė siekiant iki 2020 m. padidinti biudžetą iki 40 mln. EUR panaudoti panaikintų išipareigojimų sumas ir susigrąžintas sumas³. 2018 m. balandžio mėn. Europos Parlamentas priėmė teisėkūros rezoliuciją [P8_TA (2018)0061]⁴, papildančią jo pritarimą Tarybos sprendimui 2018/599⁵, kurio tikslas – leisti panaudoti visas nuo 2003 m. panaikintų išipareigojimų sumas ir susigrąžintas sumas pagal Anglių ir plieno mokslinių tyrimų fondo (APMTF) programą. Toje rezoliucijoje Europos Parlamentas paragino stengtis, kad likviduojamos EAPB turto valdymas būtų aktyvesnis, ar net dalį šio fondo lėšų panaudoti tam, kad būtų pradėti įgyvendinti dideli projektai, kuriais siekiama, kad Europos plieno sektorius būtų ekologiškas ir konkurencingas.

Pripažįstama⁶, kad APMTF mokslinių tyrimų programai sėkmingai įgyvendinti kasmet reikia bent 40 mln. EUR. Vis dėlto esant dabartinei palūkanų normai, taip pat atsižvelgiant į tai, kad turimi ištekliai, kurie suteiktų galimybę taikyti išlyginimo mechanizmą, yra išnaudoti, ir turint omenyje Jungtinės Karalystės išstojimą, iš investuoto turto gauti pakankamą metinę grąžą trumpuoju ir vidutiniu laikotarpiu bus sunku.

Audito Rūmų neseniai atliktoje Europos anglių ir plieno bendrijos apžvalgoje⁷ padaryta išvada, kad dabartinėmis palūkanų normų sąlygomis APMTF finansavimas remiantis vien iš turto valdymo gaunamomis pajamomis nebėra tvarus. Konkrečiau, Audito Rūmai pasiūlė kuo skubiau peržiūrėti finansines gaires ir atsakyti į klausimą, kaip likviduojamos EAPB nuosavas kapitalas galėtų būti padarytas našus ES bendrosiose mokslinių tyrimų programose.

2019 m. birželio mėn. anglių ir plieno patariamiosios grupės (APG ir PPG)⁸ paragino peržiūrėti teisinį pagrindą ir taip užtikrinti, kad programa būtų tęsiama, o tikslai – priderinti prie dabartinių sektorių poreikių. Taip pat jos pritarė tam, kad būtų vis intensyviau naudojama maždaug trečdaliui lygi turto dalis (2021–2027 m. laikotarpiu atitinkanti maždaug 50–70 mln. EUR per metus) mokslinių tyrimų projektams anglių ir plieno sektoriuose finansuoti, kartu pasitelkiant Teisingos pertvarkos mechanizmą, Anglių pramonės regionų pertvarkos iniciatyvą⁹, programą „Europos horizontas“ ir Inovacijų fondą. 2019 m. birželio 25 d. *ad hoc* jungtinė APG ir PPG grupė pritarė tam, kad būtų pradėtas naudoti EAPB turtas.

Atliekant mokslinius tyrimus ir diegiant inovacijas sudaromos sąlygos energijai imliuose sektoriuose tinkamu mastu kurti ir demonstruoti įrenginius, kad būtų patikrinti visi techniniai ir ekonominiai duomenys ir būtų galima minimaliai rizikuojant atitinkamą technologiją pradėti naudoti pramonės ar komercinėms reikmėms. 2019 m. Komunikate dėl žaliojo kurso siūloma remti švarias plieno proveržio technologijas, kad iki 2030 m. būtų sukurti plieno gamybos procesai, kuriems vykstant neišsiskiria anglies dioksidas, ir svarstyti, ar galima pasinaudoti dalimi likviduojamo Europos anglių ir plieno bendrijos finansavimo. Anglių ir plieno mokslinių tyrimų fondas visų pirma plėtos švarią plieno gamybą, kuri galėtų nulemti

³ Tarybos sprendimas 2018/599, kuriuo iš dalies keičiamas Sprendimas 2003/76/EB (OL L 101, 2018 4 20, p. 1)

⁴ https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-8-2018-0061_LT.html

⁵ Tarybos sprendimas 2018/599, kuriuo iš dalies keičiamas Sprendimas 2003/76/EB (OL L 101, 2018 4 20, p. 1)

⁶ Audito Rūmai. Apžvalga Nr. 10/2019. Europos anglių ir plieno bendrija. Likvidavimas vykdomas pagal planą, bet finansavimas moksliniams tyrimams nebėra tvarus (13 p.).

⁷ Ten pat, 17 p.

⁸ Anglių patariamiosios grupės (APG) ir Plieno patariamiosios grupės (PPG) užduotis – padėti Komisijai administruoti mokslinių tyrimų programą – atitinkamai su anglimis ir su plienu susijusius jos aspektus. Patariamųjų grupių nariai yra asmenys, Komisijos paskirti atstovauti suinteresuotųjų subjektų bendram interesui. Nariai skiriami 42 mėnesių laikotarpiui.

⁹ Žr. 11 konstatuojamąją dalį.

pokyčius paskatindama kitus energijai imlius sektorius, pvz., cheminių medžiagų ir cemento, siekti iki 2050 m. neutralizuoti jų poveikį klimatui.

Taigi APMTF teisinio pagrindo peržiūra tapo aktuali, neatidėliotina ir plataus užmojo.

Atsižvelgiant į visa tai, šiuo pasiūlymu teikiami esamo Sprendimo pakeitimai. Juo siekiama leisti 2021–2027 m. laikotarpiu parduoti dalį likviduojamos EAPB turto¹⁰, kad kasmet APMTF būtų užtikrinamas 111 mln. EUR metinis asignavimas. Iš šio metinio asignavimo bus toliau remiami su anglimis ir plienu susijusiuose sektoriuose pagal APMTF mokslinių tyrimų programą bendradarbiaujant vykdomi moksliniai tyrimai, taip pat bus remiamos proveržio technologijos, kad iki 2030 m. būtų galima imtis anglies dioksido beveik neišskiriančios plieno gamybos, ir anglų sektoriaus mokslinių tyrimų projektai, skirti anksčiau veikusių arba uždaromų anglų kasyklų ir susijusios infrastruktūros teisingai pertvarkai valdyti, remiantis Teisingos pertvarkos mechanizmu ir laikantis 4 straipsnio 2 dalies. Konkrečiai su plieno pramone susijusiame sektoriuje Komisija sieks, kad mokslinių tyrimų projektai būtų remiami naudojantis specialia švaraus plieno bendro programavimo partneryste¹¹, derinama su kitomis Europos Sąjungos programomis, visų pirma bendrąja mokslinių tyrimų ir inovacijų programa.

Europos viešojo ir privačiojo sektorių partnerystė laikoma naudinga priemone strateginės svarbos mokslinių tyrimų veiklos vystymui ir vykdymui remti, kad Sąjunga būtų pajėgi įveikti pasaulinius sunkumus ir išlikti konkurencinga.

SIŪLOMI PAKEITIMAI, KAD BŪTŲ LEIDŽIAMA PRIREIKUS NAUDOTI FONDO TURTA SIEKIANT UŽTIKRINTI 40 MLN. EUR METINĮ ASIGNAVIMĄ IR FINANSUOTI DIDELIUS MOKSLINIŲ TYRIMŲ IR INOVACIJŲ PROJEKTUS

Siūloma iš dalies pakeisti Sprendimą 2003/76/EB, kad iki 2027 m. APMTF būtų užtikrinamas metinis asignavimas, kuris bus naudojamas taip: 40 mln. EUR per metus bus skiriama anglų ir plieno sektoriuose bendradarbiaujant vykdomiems moksliniams tyrimams finansuoti, o iš likusių 71 mln. EUR bus finansuojamos proveržio technologijos, kad būtų galima imtis anglies dioksido beveik neišskiriančios plieno gamybos, ir mokslinių tyrimų projektai, skirti anksčiau veikusių arba uždaromų anglų kasyklų ir susijusios infrastruktūros teisingai pertvarkai valdyti remiantis Teisingos pertvarkos mechanizmu. Šie asignavimai ir susiję mokėjimai turėtų būti gaunami iš investicijų grynujų pajamų ir, jei reikia, iš pardavus turtą gautų pajamų.

Šis asignavimas turėtų būti aiškiai įtvirtintas Sprendime, kad išteklių srautas būtų prognozuojamas ir tokio masto, kokio pakaktų toliau teikti norimą paramą anglų ir plieno sektoriuose bendradarbiaujant vykdomiems moksliniams tyrimams.

¹⁰ Skaičiuojant remiamasi 2019 m. gruodžio 31 d. buvusio turto dydis.

¹¹ Bendro programavimo Europos partnerystė – iš anksto įsitraukus valstybėms narėms parengta iniciatyva, kurioje dalyvaujanti Sąjunga ir privačiojo ir (arba) viešojo sektoriaus partneriai (pavyzdžiui, pramonės subjektai, universitetai, mokslinių tyrimų organizacijos, vietos, regioninio, nacionalinio ar tarptautinio lygmens įstaigos, kurioms pavesta teikti viešąsias paslaugas, arba pilietinės visuomenės organizacijos, be kita ko, fondai ir NVO) įsipareigoja bendrai remti mokslinių tyrimų veiklos programos rengimą ir įgyvendinimą. Bendro programavimo Europos partnerystės grindžiamos Komisijos ir tokių privačiojo ir (arba) viešojo sektoriaus partnerių sudarytais susitarimo memorandumais ir (arba) sutartimis įformintais susitarimais, kuriuose nurodomi partnerystės tikslai, susiję partnerių įsipareigojimai teikti finansinius ir (arba) nepiniginius įnašus, pagrindiniai veiklos rezultatų bei poveikio rodikliai ir gautini produktai. Juose taip pat nurodoma papildoma mokslinių tyrimų veikla, kurią vykdo partneriai ir kuri yra vykdoma pagal Mokslinių tyrimų programą.

Kol kas likviduojamos EAPB turto valdymas buvo grindžiamas tuo, kad iš investuoto turto gauta grąža būtų naudojama mokslinių tyrimų projektams finansuoti. Tai atspindi Tarybos sprendimo 2003/77/EB priedo 1 skirsnio („Lėšų naudojimas“) formuluotėse ir to paties sprendimo 3 konstatuojamojoje dalyje, kurioje numatoma, kad „visas Anglijų ir plieno mokslinių tyrimų fondo turtas <...> turėtų būti išsaugotas nepalietas“.

Dėl pirmiau išaiškintų priežasčių toks požiūris neatitinka būtinybės užtikrinti reikiamo lygio finansavimą, kad plieno ir anglijų sektoriams skirta prasminga mokslinių tyrimų programa būtų perspektyvi.

Taigi toliau primygtinai reikalauti, kad fondo turtas išliktų nepalietas, yra nerealistiška ir ši pozicija turi būti pakeista. Be to, nebeliko prievolių turėti rezervą, kad EAPB kreditoriams būtų suteikta garantija, nes nebėra negrąžintų pasiskolintų sumų.

Todėl reikia iš dalies pakeisti Sprendimą, kad jis labiau atitiktų pagrindinės politikos poreikius, būtent užtikrinti, kad likviduojama EAPB būtų naudinga, ir geriau atspindėtų sunkumus esamomis rinkos sąlygomis gauti reikiamo lygio grąžą išlaikant pakankamai EAPB turto, kad pajamų būtų gaunama ir po 2027 m.

Siūloma panaikinti išlyginimo mechanizmą, nes priėmus siūlomus pakeitimus jis bus nebeaktualus.

Be to, Komisija pasinaudos galimybe peržiūrint Sprendimą atsisakyti pretenzijų, kai numatomos lėšų susigrąžinimo sąnaudos yra didesnės už susigrąžintiną sumą, o pretenzijų atsisakymas nepakenktų Sąjungos įvaizdžiui; kai sumos susigrąžinti neįmanoma dėl skolininko nemokumo arba bet kokių kitų nemokumo bylų; kai susigrąžinimas prieštarauja proporcingumo principui.

Galiausiai 2 straipsnio 2 dalis, kurioje nustatoma turto valdymo daugiamečių finansinių gairių priėmimo tvarka, ir 4 straipsnio 3 dalis, kurioje nustatoma programos daugiamečių techninių gairių priėmimo tvarka, turėtų būti panaikintos, nes pagal Protokolo Nr. 37 2 straipsnio 2 dalį jau yra visiškai nereikalingos¹².

Siekiant užtikrinti skaidrumą ir dėl to, kad tomis nereikalingomis nuostatomis nebegalima kliautis, jos turėtų būti panaikintos.

• **Suderinamumas su toje pačioje politikos srityje galiojančiomis nuostatomis**

Pasiūlymas yra APMTF mokslinių tyrimų programos peržiūros teisės aktų rinkinio dalis. Jis visų pirma susijęs su:

- Komisijos pasiūlymu iš dalies pakeisti Tarybos sprendimą 2008/376/EB dėl Anglijų ir plieno mokslinių tyrimų fondo mokslinių tyrimų programos ir tos programos daugiamečių techninių gairių priėmimo;
- Komisijos pasiūlymu iš dalies pakeisti Tarybos sprendimą 2003/77/EB, nustatantį likviduojamos EAPB turto, o užbaigus likvidavimą Anglijų ir plieno mokslinių tyrimų fondo turto valdymo daugiamečių finansines gaires. Tarybos sprendimo 2003/77/EB peržiūra, už kurią atsakingas Biudžeto generalinis

¹² Tuo metu, kai buvo priimami sprendimai 2003/76/EB ir 2008/376/EB, tik Protokolas (Nr. 34) dėl EAPB sutarties galiojimo pabaigos finansinių padarinių ir dėl Anglijų ir plieno mokslinių tyrimų fondo (2001), pridėtas prie EB sutarties, buvo Sprendimo 2003/76/EB teisinis pagrindas.

direktoratas, taip pat atitinka 2019 m. Europos Audito Rūmų parengtą EAPB likvidavimo apžvalgą.

- **Suderinamumas su kitomis Sąjungos politikos sritimis**

Pasiūlymas peržiūrimas atsižvelgiant į Paryžiaus susitarimą, Komunikatą dėl Europos žaliojo kurso¹³, kuriuo nustatoma sistema, padėsianti ES iki 2050 m. pirmajai neutralizuoti poveikį klimatui, ir 2020 m. sausio 14 d. pristatytą paskesnę Komisijos komunikatą „Tvarios Europos investicijų planas. Europos žaliojo kurso investicijų planas“¹⁴.

2. TEISINIS PAGRINDAS, SUBSIDIARUMO IR PROPORCINGUMO PRINCIPAI

- **Teisinis pagrindas**

Teisinis pagrindas, kuriuo remdamasi ES turi teisę veikti, yra prie Europos Sąjungos sutarties ir prie Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo pridėto Protokolo (Nr. 37) dėl EAPB sutarties galiojimo pabaigos finansinių padarinių ir dėl Anglių ir plieno mokslinių tyrimų fondo 2 straipsnis.

- **Subsidiarumo principas (neišimtinės kompetencijos atveju)**

Protokolo įgyvendinimo priemonės nustatytos Tarybos sprendimu, o jo peržiūra priklauso Komisijos išimtinai iniciatyvos teisei teikti pasiūlymus dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų.

- **Proporcingumo principas**

Pasiūlymas būtinas, kad būtų nustatytos reikiamos prie ES sutarčių pridėto Protokolo dėl EAPB sutarties galiojimo pabaigos finansinių padarinių ir dėl Anglių ir plieno mokslinių tyrimų fondo įgyvendinimo priemonės.

- **Priemonės pasirinkimas**

Iš dalies keičiamas Tarybos sprendimas, todėl priemonė turi būti sprendimas.

3. EX POST VERTINIMO, KONSULTACIJŲ SU SUINTERESUOTOSIOMIS ŠALIMIS IR POVEIKIO VERTINIMO REZULTATAI

- **Galiojančių teisės aktų ex post vertinimas / tinkamumo patikrinimas**

Pasiūlymas grindžiamas padedant ekspertų grupei parengtos septynerių metų ataskaitos, kuri teikiama vykdant APMTF programos stebėseną ir į kurią, be kita ko, įtraukiamas numatomos naudos vertinimas, rezultatai¹⁵. Naujausia septynerių metų ataskaita paskelbta 2020 m. vasario 5 d.¹⁶ Ekspertai analizavo APMTF programos veikimą, vertino technologinę plėtrą ir numatomą programos naudą atitinkamam sektoriui ir visuomenei, taip pat pateikė rekomendacijų, kaip patobulinti programą, ir, be kita ko, pasiūlė peržiūrėti teisinį pagrindą.

¹³ COM(2019) 640, 2019 m. gruodžio 11 d.

¹⁴ COM(2020) 21, 2020 m. sausio 14 d.

¹⁵ Stebėsenos ir vertinimo ataskaita numatyta Tarybos sprendime 2008/376/EB, paskelbtame 2008 m. gegužės 20 d. Oficialiajame leidinyje OL L 130/7, su pakeitimais, padarytais 2017 m. gegužės 29 d. Tarybos sprendimu 2017/955.

¹⁶ https://ec.europa.eu/info/publications/research-fund-coal-and-steel-monitoring-and-assessment-report_en

- **Konsultacijos su suinteresuotosiomis šalimis**

APMTF suinteresuotieji subjektai dalyvavo keliuose *ad hoc* posėdžiuose, specialiuose patariamųjų grupių (Anglių patariamiosios grupės (APG) ir Plieno patariamiosios grupės (PPG)) posėdžiuose, taip pat Anglių ir plieno komiteto (atitinkančio „Horizontas 2020“ programos komitetą) posėdžiuose. Tiesioginis tų posėdžių rezultatas – 2019 m. birželio 25 d. *ad hoc* jungtinė APG ir PPG grupė pritarė tam, kad būtų pradėtas naudoti EAPB turtas.

- **Tiriamųjų duomenų rinkimas ir naudojimas**

Dabartinės APMTF stebėsenos ir vertinimo ataskaitos preliminarūs rezultatai pristatyti 2019 m. kovo 28 d. Europos Komisijos surengtame seminare „Plienai ir anglis. Nauja perspektyva“¹⁷, kuriame dalyvavo per 100 suinteresuotųjų subjektų.

- **Poveikio vertinimas**

Siūlomos peržiūros poveikio vertinimas nebūtinai, nes numatomas ekonominis ar socialinis poveikis arba poveikis aplinkai veikiausiai nebus reikšmingas.

- **Reglamentavimo tinkamumas ir supaprastinimas**

Pasiūlymas grindžiamas septynerių metų ataskaitos rezultatais, o ataskaitoje numatoma reguliari APMTF programos peržiūra, įskaitant numatomos naudos vertinimą.

- **Pagrindinės teisės**

Pasiūlymas dera su pagrindinių teisių apsauga.

4. POVEIKIS BIUDŽETUI

Pasiūlymu nesukuriama naujų įsipareigojimų, kurių vykdymas būtų finansuojamas iš bendrojo biudžeto pagal dabartinę daugiametę finansinę programą.

5. KITI ELEMENTAI

- **Aiškinamieji dokumentai (direktyvoms)**

Netaikoma.

- **Išsamus konkrečių pasiūlymo nuostatų paaiškinimas**

Atliekant peržiūrą apsiribojama šiomis nuostatomis:

(1) 1 straipsnio 1a dalis

Šiame straipsnyje nustatoma *de minimis* išlyga ir jis yra grindžiamas Reglamento dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių 101 straipsniu. Jis leidžia Komisijai, net ir neišnaudojus visų galimų teisių gynimo priemonių, atsisakyti pretenzijų tam tikrais konkrečiais atvejais, kai numatomos lėšų susigrąžinimo sąnaudos būtų didesnės už susigrąžintiną sumą, o pretenzijų atsisakymas nepakenktų Sąjungos įvaizdžiui, kai skolininko nemokus arba kai susigrąžinimas prieštarauja proporcingumo principui. Šios išlygos taikymas sudarys sąlygas tinkamai užbaigti likvidavimo procesą.

(2) 2 straipsnio 1 dalis

¹⁷ https://ec.europa.eu/research/index.cfm?pg=events&eventcode=9DB3A26D-B1D8-8BED_0A23CA684631B0CF

Komisija turtą valdo taip, kad iki 2027 m. būtų išlaikomas [111 mln. EUR] metinis APMTF asignavimas moksliniams tyrimams su anglių ir plieno pramone susijusiuose sektoriuose finansuoti, konkrečiau: [40 mln. EUR] finansavimas nurodytuose sektoriuose bendradarbiaujant vykdomiems moksliniams tyrimams ir [71 mln. EUR] finansavimas proveržio technologijų, kad būtų galima imtis anglies dioksido beveik neišskiriančios plieno gamybos, moksliniams tyrimams ir mokslinių tyrimų bei inovacijų projektams, skirtiems anksčiau veikusių arba uždaromų anglių kasyklų ir susijusios infrastruktūros teisingai pertvarkai valdyti, remiantis anglių sektoriui taikomu Teisingos pertvarkos mechanizmu ir laikantis 4 straipsnio 2 dalies. Po 2027 m. Komisija turtą valdo taip, kad užtikrintų ilgalaikę grąžą. Turtas investuojamas siekiant išlaikyti ir, jei įmanoma, padidinti to turto vertę.

(3) 2 straipsnio 1a dalis

1a. [111 mln. EUR] metinį asignavimą turėtų sudaryti investicijų grynosios pajamos ir, jei jų nepakanka, pajamos, gautos pardavus dalį likviduojamos EAPB turto, o užbaigus likvidavimą – Anglių ir plieno mokslinių tyrimų fondo turto.

(4) 2 straipsnio 2 dalis išbraukiama.

(5) 3 straipsnio 1 dalis

1. Kiekvienais metais parengiama pelno ir nuostolio ataskaita, balansas ir finansinė ataskaita, kad atskirai nuo kitų Europos Sąjungos finansinių operacijų būtų parodytos 1 straipsnyje numatytos likvidavimo operacijos ir investiciniai sandoriai bei turto valdymo operacijos pagal 2 straipsnį. Šios finansinės ataskaitos pridedamos prie finansinių ataskaitų, kurias Komisija kasmet rengia pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 318 straipsnį ir Reglamentą dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių.

(6) 3 straipsnio 2 dalis

2. 1 dalyje nurodytoms operacijoms taikomi su kontrole ir biudžeto įvykdymo patvirtinimu susiję Europos Parlamento, Tarybos ir Audito Rūmų įgaliojimai, nustatyti Sutartyje dėl Europos Sąjungos veikimo ir Reglamente dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių.

(7) 4 straipsnio 1 dalis

1. Grynosios pajamos iš 2 straipsnyje numatytų investicijų ir pajamos, gautos pardavus dalį turto, Europos Sąjungos bendrajame biudžete sudaro išorės asignuotąsias pajamas. Šios pajamos skiriamos konkrečiam tikslui, t. y. su anglių ir plieno pramone susijusiuose sektoriuose vykdomiems mokslinių tyrimų projektams, kuriems netaikoma bendroji mokslinių tyrimų programa, finansuoti. Šios pajamos sudaro Anglių ir plieno mokslinių tyrimų fondą ir yra tvarkomos Komisijos.

(8) 4 straipsnio 3 dalis išbraukiama.

(9) 5 straipsnio 2 dalis išbraukiama.

(10) Priedas išbraukiamas.

Pasiūlymas

TARYBOS SPRENDIMAS

kuriuo iš dalies keičiamas Sprendimas 2003/76/EB, numatantis būtinas prie Europos bendrijos steigimo sutarties pridėto Protokolo dėl EAPB sutarties galiojimo pabaigos finansinių padarinių ir dėl Anglių ir plieno mokslinių tyrimų fondo įgyvendinimo priemonės

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į prie Europos Sąjungos sutarties ir Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo pridėtą Protokolą Nr. 37 dėl EAPB sutarties galiojimo pabaigos finansinių padarinių ir dėl Anglių ir plieno mokslinių tyrimų fondo, ypač į jo 2 straipsnio pirmą pastraipą,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

atsižvelgdama į Europos Parlamento pritarimą¹,

laikydamosi specialios teisėkūros procedūros,

kadangi:

- (1) 2002 m. liepos 23 d. Europos anglų ir plieno bendrijos steigimo sutartis pagal tos pačios sutarties 97 straipsnį nustojo galioti. 2002 m. liepos 24 d. visas Europos anglų ir plieno bendrijos (EAPB) turtas ir įsipareigojimai buvo perduoti Sąjungai;
- (2) remiantis Protokolu Nr. 37, grynoji šio turto ir įsipareigojimų vertė, nurodyta 2002 m. liepos 23 d. EAPB balanse, laikoma turtu, skirtu su anglų ir plieno pramone susijusiuose sektoriuose vykdomiems moksliniams tyrimams, ir vadinama likviduojamos EAPB turtu, o likvidavimui pasibaigus – Anglių ir plieno mokslinių tyrimų fondo turtu;
- (3) Protokole Nr. 37 taip pat nustatyta, kad iš to turto gaunamos pajamos, vadinamos Anglių ir plieno mokslinių tyrimų fondu (APMTF), turi būti naudojamos tik su anglų ir plieno pramone susijusiuose sektoriuose vykdomiems moksliniams tyrimams, kuriems netaikoma bendroji mokslinių tyrimų programa, pagal Protokolo Nr. 37 ir juo remiantis priimtų teisės aktų nuostatas;
- (4) 2003 m. vasario 1 d. Taryba priėmė Sprendimą 2003/76/EB², kuriuo nustatomos Protokolo Nr. 37 įgyvendinimo taisyklės;
- (5) esant žemai palūkanų normai, anglų ir plieno mokslinių tyrimų projektams finansuoti skirtos pajamos sparčiai mažėja;
- (6) dėl to gali būti nesurinktas net minimalus biudžetas, reikalingas tam, kad būtų galima paskelbti metinį kvietimą teikti pasiūlymus pagal Anglių ir plieno mokslinių tyrimų fondo mokslinių tyrimų programą (toliau – programa);

¹ OL C , , p. .

² OL L 29, 2003 2 5, p. 22–24.

- (7) kvietimui paskelbti reikalingas minimalus biudžetas yra būtinas, kad pagal programą būtų naudingai remiami vertingi bendradarbiaujant vykdomų mokslinių tyrimų projektai, sukuriantys kritinę masę ir ES pridėtinę vertę didinant tvarumą, t. y. gerinant sveikatą, saugą bei darbo sąlygas ir mažinant poveikį aplinkai su anglių ir plieno pramone susijusiuose sektoriuose;
- (8) Komunikate dėl Europos žaliojo kurso (COM(2019) 640 *final*) Komisija įsipareigojo remti švarias plieno proveržio technologijas, kad iki 2030 m. būtų galima imtis anglies dioksido beveik neišskiriančios plieno gamybos. Kad galėtų tai padaryti, Komisija įsipareigojo svarstyti, ar galima pasinaudoti dalimi likviduojamos EAPB finansavimo;
- (9) kad būtų pasiekti ES tikslai, Komunikate dėl Žaliojo kurso investicijų plano ir Teisingos pertvarkos mechanizmo (COM(2020) 21 *final*) nurodyta būtinybė peržiūrėti APMTF teisinį pagrindą, kad būtų galima naudoti likviduojamos EAPB turta, o užbaigus likvidavimą – APMTF turta;
- (10) parduoti dalį likviduojamos EAPB turto, o užbaigus likvidavimą – APMTF turto siekiant finansuoti anglių ir plieno sektoriuose vykdomus mokslinių tyrimų projektus turėtų būti leidžiama su sąlyga, kad būtų išlaikomas rezervas, skirtas garantuoti iš nenumatytų įsipareigojimų kylančių likusių ribotų prievolių vykdymą, ir kad turto, kurio nebereikia pirmiau nurodytiems tikslams, pagrįsto dydžio dalis tebebūtų investuojama siekiant gauti pajamų;
- (11) parduoti dalį likviduojamos EAPB turto, o užbaigus likvidavimą – APMTF turto gali reikėti siekiant iki 2027 m. APMTF užtikrinti [111 mln. EUR] metinį asignavimą, kuris būtų naudojamas taip: [40 mln. EUR] per metus būtų skiriama anglių ir plieno sektoriuose bendradarbiaujant vykdomiems moksliniams tyrimams finansuoti, o iš likusių [71 mln. EUR] būtų finansuojamos proveržio technologijos, kad būtų galima imtis anglies dioksido beveik neišskiriančios plieno gamybos, ir mokslinių tyrimų projektai, skirti anksčiau veikusių arba uždaromų anglių kasyklų ir susijusios infrastruktūros teisingai pertvarkai valdyti, remiantis Teisingos pertvarkos mechanizmu ir laikantis 4 straipsnio 2 dalies. Parduoti dalį likviduojamos EAPB turto, o užbaigus likvidavimą – APMTF turto galima tik siekiant finansuoti 2021–2027 finansiniams metams skirtus metinius asignavimus;
- (12) taigi APMTF turėtų būti finansuojamas ne tik iš investicijų grynųjų pajamų, bet ir, jei reikia, iš pajamų, gautų pardavus dalį fondo turto, kol bus pasiekta 2021–2027 m. laikotarpiui numatyta suma;
- (13) 2 straipsnio 2 dalis, kurioje nustatoma turto valdymo daugiamečių finansinių gairių priėmimo tvarka, ir 4 straipsnio 3 dalis, kurioje nustatoma programos daugiamečių techninių gairių priėmimo tvarka, turėtų būti panaikintos, nes pagal Protokolo Nr. 37 2 straipsnio 2 dalį yra nereikalingos;
- (14) siūloma panaikinti išlyginimo mechanizmą, nes ši priemonė yra neaktuali;
- (15) 1 straipsnis turėtų būti papildytas nauja dalimi, kad būtų leidžiama atsisakyti pretenzijų remiantis Finansinio reglamento¹⁸ 101 straipsnio 2 dalies pirmoje pastraipoje nustatytais principais;
- (16) todėl Sprendimas 2003/76/EB turėtų būti atitinkamai iš dalies pakeistas,

¹⁸

OL L 193, 2018 7 30, p. 1.

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Sprendimas 2003/76/EB iš dalies keičiamas taip:

(1) 1 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

(a) įterpiama 1a dalis:

„1a. Komisija, net ir neišnaudojusi visų nurodytų teisių gynimų priemonių, atsisako pretenzijų šiais atvejais:

- (a) kai numatomos lėšų susigrąžinimo sąnaudos viršytų susigrąžintiną sumą, o atsisakymas nepakenktų Sąjungos įvaizdžiui;
- (b) kai sumos susigrąžinti neįmanoma dėl skolininko nemokumo arba kitų nemokumo bylų;
- (c) kai susigrąžinimas prieštarauja proporcingumo principui.“;

(2) 2 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

(a) 1 dalis pakeičiama taip:

„1. Komisija turtą valdo taip, kad iki 2027 m. būtų išlaikomas [111 mln. EUR] metinis APMTF asignavimas moksliniams tyrimams su anglių ir plieno pramone susijusiuose sektoriuose finansuoti, konkrečiau: [40 mln. EUR] finansavimas nurodytuose sektoriuose bendradarbiaujant vykdomiems moksliniams tyrimams ir [71 mln. EUR] finansavimas proveržio technologijų, kad būtų galima imtis anglies dioksido beveik neišskiriančios plieno gamybos, moksliniams tyrimams ir mokslinių tyrimų projektams, skirtiems anksčiau veikusių arba uždaromų anglių kasyklų ir susijusios infrastruktūros teisingai pertvarkai valdyti, remiantis Teisingos pertvarkos mechanizmu ir laikantis 4 straipsnio 2 dalies. Po 2027 m. Komisija turtą valdo taip, kad užtikrintų ilgalaikę grąžą. Turtas investuojamas siekiant išlaikyti ir, jei įmanoma, padidinti to turto vertę.“;

(b) įterpiama 1a dalis:

„1a. [111 mln. EUR] metinį asignavimą sudaro investicijų grynosios pajamos ir, jei jų nepakanka, pajamos, gautos pardavus dalį likviduojamos EAPB turto, o užbaigus likvidavimą – Anglių ir plieno mokslinių tyrimų fondo turto.“;

(c) 2 dalis išbraukiama;

(2) 3 straipsnyje:

(a) 1 dalis pakeičiama taip:

„1. Kiekvienais metais parengiama pelno ir nuostolio ataskaita, balansas ir finansinė ataskaita, kad atskirai nuo kitų Europos Sąjungos finansinių operacijų būtų parodytos 1 straipsnyje numatytos likvidavimo operacijos ir investiciniai sandoriai bei turto valdymo operacijos pagal 2 straipsnį.

Šios finansinės ataskaitos pridedamos prie finansinių ataskaitų, kurias Komisija kasmet rengia pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 318 straipsnį ir Reglamentą dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių.“;

(b) 2 dalis pakeičiama taip:

„2. 1 dalyje nurodytoms operacijoms taikomi su kontrole ir biudžeto įvykdymo patvirtinimu susiję Europos Parlamento, Tarybos ir Audito Rūmų įgaliojimai, nustatyti Sutartyje dėl Europos Sąjungos veikimo ir Reglamente dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių.“;

(3) 4 straipsnyje:

(a) 1 dalis pakeičiama taip:

„1. Grynosios pajamos iš 2 straipsnyje numatytų investicijų ir pajamos, gautos pardavus dalį turto, yra Europos Sąjungos bendrojo biudžeto pajamos. Šios pajamos skiriamos konkrečiam tikslui, t. y. su anglių ir plieno pramone susijusiuose sektoriuose vykdomiems mokslinių tyrimų projektams, kuriems netaikoma bendroji mokslinių tyrimų programa, finansuoti. Šios pajamos sudaro Anglių ir plieno mokslinių tyrimo fondą ir yra tvarkomos Komisijos.“;

(b) 3 dalis išbraukiama;

(4) 5 straipsnio 2 dalis išbraukiama;

(5) priedas išbraukiamas.

2 straipsnis

Šis sprendimas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*. Jis taikomas nuo arba po 2021 m. sausio 1 d.

3 straipsnis

Šis sprendimas skirtas valstybėms narėms.

Priimta Briuselyje

*Tarybos vardu
Pirmininkas*